

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLMAGYARORSZÁGI NAPILAPJA

V. évf. 31. sz.

ARA 60 FILLER

Szeged, 1948 febr. 7. Szombat

A Pieilierista összeesküvésben
ma ítélethirdetés

Kübekházán homokot kevertek
a gabonába

Szegeden rövidesen megindul
a mezőgazdasági verseny

Az egyetemi napok elé

A magyar demokrácia fejlődésével párhuzamosan az utóbbi évtized alatt Szeged tudományos központja, az egyetem is hatalmas fejlődést mutat. Kétségtelen, hogy a megmozdított kolosszus 1947. esztendőben elindult és nagy lépéseket tett korszerűbb és magasabb tudományos színvonalra, konkrét és eredményesebb pedagógiai módszerek felé. Ugyanakkor a tudomány képviselői, az egyetemi tanárok és az ifjúság viszonyában jelentős változások történtek, megtört a jég, feloldódott egyes tanárok furcsa, arisztokratikus magatartása és bár egyelőre halvány körvonalú, de pontosan megállapítható közösségi szellem kezd általánossá válni, a szegedi egyetemen.

Ilyen irányú fejlődés mellett természetesen, hogy az egyetemi tömegek közelebb kerülnek az élethez, a mai valósághoz. Hallgatók és professzorok egyaránt sokkal nagyobb érdeklődést tanúsítanak a társadalom és a politika döntő kérdései iránt, mint eddig bármikor. A problémákat tudomásul veszik, vitatkoznak róluk, az egyetem szociális kérdések döntő tényezőiben szinte közmegegyezés alakult ki. Ilyen például az egyetemi hallgatók multirendszerebeli származási aránytalansága, sőt jelenlegi kedvezőtlen statisztikája (az egyetem és a parasztság fiatal csupán 5-7 százalékában vannak képviselve), amelynek sürgős megváltoztatásában ma már mindenki egyetért. Ugyanúgy, a diákkormányzatról, a 48-as munkaverseny hatalmas feladatvállalásáról is nagyban egységesen pozitív a vélemény.

Összegezve a két szektornak, a hallgatók és professzorok progresszív irányú fejlődését, megállapíthatjuk, hogy ma már a szegedi egyetemen határozottan a haladás légköre az uralkodó.

Természetesen az út hosszú volt. Az öntudatra ébredés nem rövidtávú feladat. Még mindig folyamatosan van és ha az Egyetemi Napok előtt az elért eredmények vázlatos kiértékelésére vállalkozunk, ezzel is csupán a további fejlődést szeretnénk szolgálni; megmutatni azt, hogy egyéves munkánk milyen eredményeket hozott. Az egyéves terminus a kari szervek és a Szegedi Egyetemi Ifjúsági Szövetség megalakulásától számított. A SZEISZ és a benne egyesült kari szervek jó munkát végeztek. Az egyes kari szervek munkájának kiértékelésére itt nincs terünk, de ki kell emelnünk a Medikus Kört, amely hatalmas tömegszervezetté nőtt és amely szociális és tanulmányi vonalon is a legnagyobb eredményeket érte el. Hasonló fejlődés mutatkozik a Nevelőképző Főiskolán is, ahol a pozitívabb tudományos és nevelési módszerek alapján folyik a munka.

Természetesen a kari szervezeten kívül is működnek lelkes és öntudatos csoportok, mint például az Egyetemi Színjátszó Közösség, a különböző falujáró- és üzemlátogatócsoportok.

Általában megállapítható, hogy a fokozott társadalmi érdeklődéssel párhuzamosan a tudományos munka is olyan irányt vesz, amelynek eszménye a közösségi foglalkoztatás szemináriumokon, tanuló körökön, versenyvizsgákon, falujárásokon, stb. keresztül. Az a cél, hogy ami megoldható közösségi foglalkoztatással, azt így oldjuk meg és ne bontsunk szükségletű csoportokat egy aktív (előadó) és egy passzív (hallgató) részre.

Igy indul az egyetemi ifjúság és professzori kar a centenáriumi megünneplése felé, munkáit és az új öntudat kifejtésével hódolva negyvennyolcas szellemének.

Mindezt el kell mondani azért, hogy az Egyetemi Napok hatalmas megmozdulását kellőképpen értékelhessük.

Az egyetem nagyjából rendezti belső ügyeit és most kilép a város és az ország elé, hogy dokumentálja munkakésztségét, a demokrácia építómunkájában való lelkes bekapcsolódását, a tudomány szeretetét és az új közösségi öntudatot, amely hála Isten, konkrét jelekben és magatartásban mutatkozik meg.

Szombaton 10 órakor az egyetemi ifjúság naggyűlést tart, amelynek előadói Veres Péter honvédelmi miniszter és Szalay Béla, a Magyar Egyetemi és Főiskolai Egyesületek Szövetségének elnöke. A naggyűlésen megtárgyalják: mit kell tennie az ifjúságnak saját fejlődése, a tudomány és a demokrácia fejlesztésére az egyetem szociális kérdéseinek megoldása tekintetében.

Szombaton 6 órakor a magyar kulturpolitika legmagasabb képviselője a Kultuszminiszter, a szegedi tudományos élet képviselőjében az egyetem Rectora és az ifjúság lelkes találkozásának lehet tanúja Szeged népe.

Szombaton 4 órakor Losonczy Géza elvtárs, országgyűlési képviselő, a Szabad Nép szerkesztőjének beszédét hallgatja meg az egyetem ifjúsága és professzori kara. Ez az előadás a demokrácia és tudomány közös érdekelt és együttműködésének szükségességét lesz hivatva kimutatni.

A diszhangverseny a művészet, a népi délután a népkultúra eszményeinek tisztelgetését és lelkes művelését dokumentálja. A Móra-emlékmű felavatása Szeged irodalmi nagyjainak megbecsülése.

Az egyetem a Napok hatalmas megmozdulásával ki akar lépni viszonylagos elszigeteltségéből és eleven mozgatója, irányítója akar lenni a tudományos életnek, a közvéleménynek, és az ifjúság országos programja szellemében arccal a társadalom felé kíván fordulni.

Örömmel üdvözljük a szegedi egyetem országosarányú és jelentőségű mozgalmát. Meg vagyunk győződve róla, hogy az egyetem a Napok szellemében betölti hivatását.

Tóth Sándor.

Az országgyűlés megszavazta az alumínium-termelés állammosításáról szóló törvényjavaslatot

Az országgyűlés pénteki ülésén folyttatták a bauxitbányászat és az alumíniumtermelés állammosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Bán Antal iparügyi miniszter emelkedett elsőnek szólásra. Hangoztatta, amikor az alumíniumgyártást és termelést állammosítjuk, ez azt jelenti, hogy ez a nemzeti kincs is a magyar nép kezébe kerül. Az állammosítás az ország egész gazdasági életében komoly fordulópontot jelent.

A miniszter felszólalása után az országgyűlés a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta, majd megkezdte a részletes tárgyalást. Ezután a részletes vita következett, amelynek során többen szólaltak fel, majd az előadó válasza után a Ház a törvényjavaslatot változtatás nélkül elfogadta.

Ezután a szénbányászat állammosításával kapcsolatos kártalanítási törvényjavaslat benyújtására megszabott ha-

lárírdó meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták, amelyet a Ház hozzászólás nélkül elfogadott.

Az egészségügyi világszervezet alkotmányának becikelyezéséről szóló törvényjavaslat következett. A javaslat ismeretése után egy felszólalás volt, majd a Ház általánosságban és részleteiben is elfogadta a javaslatot.

Az országgyűlés legközelebbi ülését kedden tartja, napirenden az 1947-48. évi költségvetés vitája.

A nyugati kis államok idegenkednek Bevin blokkalakítási tervétől

Rövidesen megalakul Trizonia — Svédok, dánok, belgák, hollandok nem hőtik le magukat az angolszászok mellett — Amerikából diktálják a francia külpolitikát

Az angolszászok most már véglegesen tető alá hozzák a külön német államot, amely szabad területe lesz az amerikai tőkének. Clay és Robertson tábornokok, az amerikai és angol övezetek kormányzóí Berlinben pénteken aláírták az egyesített alapokmányt, a »Biztonia-Chartát«. Robertson ugyanakkor bejelentette, hogy

Trizonia megalakítása már csak napok kérdése

és ezzel a francia megszállási övezetet is felszámolják.

Ugyanakkor előkészítik a német báb kormány megalakítását is. Az United Press jelentése szerint néhány héten belül

Frankfurt az új kormány székhelye lesz.

A szövetségesek az akciót »német gazdasági adminisztratív szerv« fedőnév alatt folytatják le, de senki sem kételkedik abban, hogy ez a szerv végeredményben a német kormányt jelenti.

Nyugaton újra előtérbe ke-

rült a Bevin által javasolt külön blokk kérdése. Az elgondolás azonban akadályokba ütközik. A tervezők nem számítottak azzal, hogy a kis államok már rendelkeznek annyi politikai előrelátással és nem kívánják magukat a Churchill-Bevin-Marshall külpolitikai szentháromság utvesztőjén járó politikájához kötni. Legutóbb

a skandináv államok jelentették ki, hogy nem vesznek részt semmiféle blokkalakításban.

Uden svéd külügyminiszter szerint országa meg akarja őrizni semlegességét. A dán miniszterelnök csütörtökön délután ugyancsak kijelentette, hogy

Dánia sem csatlakozik Bevinnek terveéhez.

Dánia egyedül az UNO tagállama akar lenni — mondotta.

Spaak belga miniszterelnök — mint a Reuter-iroda tudósítása mondja — azt kérte az unió ügyében »utazgató« Mac Neil angol államminisztertől,

»körvonalazza élesebben a brit külügyminiszter javaslatának részleteit«. Spaak ugyancsak csütörtökön hangsúlyozottan kijelentette, hogy

Belgiumnak nincs szándékában semmiféle szerződést sem aláírni.

A holland miniszterelnök ugyancsak csütörtökön nyilatkozott Hollandia álláspontjáról. Hollandia bekapcsolódik a Marshall-tervbe — mondotta —, de

nem jelenti, hogy csupán Nyugat fele fordul.

Igy tehát a Benelux-államok is, amelyekre Bevin blokkalakítását elsősorban épül, idegenkednek, fájznak a sok homályosságot rejtő bevin elgondolásoktól.

Franciaországban a frank devalválásával előidéztett válság egyre tart. A politikai-pénzügyi helyzet kihát már a napi életre is. Párizsban például eltűnt a benzin, állnak a taxik.

A parlamentben Schuman kormányának helyzete inog és a kommunista párt eddigi elszigetelt helyzetében változások történtek.

A francia reakció egységfrontján szakadások következtek be és ez a parlamenti szavazásoknál szépen mutatkozik.

Duclos elvtárs pénzügyi javaslatait már 269 más párti képviselő is támogatja.

A köztisztviselői kar átszervezéséről szóló vitában Schumanékat sorozatos kudarcok érték. A módosító indítványokat például a parlament a kormány erős ellenkezésével szemben elfogadta.

Feltűnést keltő nyilatkozat jelent meg egyébként a franciaszovjet viszony romlásának okáról. Cathalas, a moszkvai francia követtség volt tájékoztatóügyi attaséja kijelentette, hogy

a Szovjettel való szakítás tervét az Egyesült Államokban dolgozták ki és az amerikai stratégiai szempontok elfogadásával a francia külpolitika felelőse csatlósállammá súlylyesztették Franciaországot.

Az a szerepet vállalták, amit annakidején Laval és Antonescu Németországgal szemben vállalt. A szovjetellenes politika Franciaországban állandóan fejlődik, holott Franciaországnak életbevágóan fontos a Szovjetunió barátsága.

Ez a politika szerencsétlenebb, mint bármely más eddigi francia külpolitika

— fejezte be nyilatkozatát Cathalas.

A finn kommunista párt csatlakozott a Kominformhoz

A finn kommunista párt csütörtökön úgy határozott, csatlakozik a kominformhoz. Néhány napon belül várják a határozat nyilvánosságra hozatalát hivatalos formában. A

Kominform többi tagjai: Oroszország, Lengyelország, Románia, Bulgária, Magyarország, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Franciaország és Olaszország.

A magyar közalkalmazottak előtt még súlyos feladatok állanak

Pénteken tartott konferenciát az állami hivatalnokok kommunista pártszervezete. Az értekezleten Ott Károly népjóléti miniszter beszámolt az ország politikai és gazdasági helyzetéről.

Megemlítette, hogy vannak ugyan még területek, amelyeket a demokrácia átforgató ereje nem formált át teljesen, mint például a közigazgatás és a közoktatás, ahol a demokrácia

még talál tennivalót. A magyar közalkalmazottak előtt e tekintetben még nagyon súlyos feladatok állanak.

A köztisztviselőknek hozzá kell emelkedniük a magyar demokrácia általános színvonalához és az ipari és mezőgazdasági dolgozók öntudatához, ahhoz, hogy egyetlen utat lásson maga előtt: a magyar népi demokrácia útját.